

บทที่ 4

ประวัติและความเป็นมาของมูลนิธิเมาไม่ขับและสมาคมขนส่งสินค้า

1. มูลนิธิเมาไม่ขับ

มูลนิธิเมาไม่ขับก่อตั้งขึ้นจากการรวมตัวของกลุ่มบุคคลที่มีความเป็นห่วงในภาวะของสังคมที่มาจากหลากหลายอาชีพ โดยมีนายดำรง พุฒตาล วุฒิสมาชิกกรุงเทพมหานครเป็นประธานชมรมฯ มีกิจกรรมต่างๆ ที่ปรากฏต่อสาธารณชนมากมายจนเป็นที่ติตหูของประชาชนทั่วไป โดยโลโก้ของเมาไม่ขับจะเป็นรูปขวดเหล้าอยู่ในรถและมีสายฟ้าคาด อันเป็นผลงานการออกแบบของประชาชนที่ส่งเข้าประกวด

แผนภาพที่ 9

โลโก้มูลนิธิเมาไม่ขับ

ตัวอย่างผลงานเด่นที่ผ่านมาของโครงการเมาไม่ขับ เช่น (มูลนิธิเมาไม่ขับ, 2545) เช่น การผลักดันให้มีการแก้ไข พรบ. การจราจรทางบกปี 2522 กำหนดบทลงโทษผู้เมาแล้วขับซึ่รถให้จำคุกสูงถึงสามเดือนหรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากนี้ โครงการเมาไม่ขับช่วยรักษาเสาไฟฟ้าไปได้เดือนละ 35 ต้น สถิติการสูญเสียเสาไฟฟ้า โดยข้อมูลจากการไฟฟ้านครหลวงแจ้งว่าก่อนมีโครงการเมาไม่ขับ กล่าวคือ

ก่อนปี พ.ศ. 2539 เสาไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง ถูกพวกขั้บรถขณะมีนเมาชนสูงถึงเดือนละ 60 ต้น เมื่อมีโครงการเมาไม่ขับแล้วอัตราการเสียหายของเสาไฟฟ้าจากการขั้บรถชนเหลือประมาณเดือนละ 25 ต้น และ ล่าสุดจากสถิติอุบัติเหตุรถชนเสาไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร ของการไฟฟ้านครหลวงปี 2547 ตั้งแต่เดือน ม.ค. - มี.ค. พบว่าเกิดอุบัติเหตุ 161 ราย ลดลง 40 ราย หรือคิดเป็น 19.90% เมื่อเปรียบเทียบช่วงเดียวกันของปี 2546 ซึ่งเกิด 201 ราย แต่ถ้าเปรียบเทียบเรื่องของความเสียหายพบว่า ช่วง 3 เดือนแรกของปี 2547 เกิดความเสียหายคิดเป็นเงิน 9,994,500 บาท สูงขึ้น 3,153,059 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2546 ซึ่งเสียหายคิดเป็นเงิน 6,841,411 บาท สาเหตุหลักของการสูญเสียครั้งนี้เกิดจากอุบัติเหตุที่ผู้ขับขี่เมาสุรา

ในเรื่องของสื่อและกิจกรรมรณรงค์นั้นมูลนิธิเมาไม่ขับได้จัดทำมาโดยตลอดนับตั้งแต่ก่อตั้งขึ้นจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการจัดนิทรรศการ กิจกรรมรณรงค์ตามแหล่งชุมชน แจกสื่อเมาไม่ขับ เป็นต้น โดยมีรายละเอียดโดยสังเขปดังต่อไปนี้

1. การจัดนิทรรศการ โครงการรณรงค์เมาไม่ขับสัญจร และ โครงการรณรงค์เมาไม่ขับเพื่อลดอุบัติเหตุจราจร โดย เน้นการให้ความรู้และแจกสื่อ “เมาไม่ขับ” ตามแหล่งชุมชนต่างๆ เช่น ย่านการค้า ตลาด และ ห้างสรรพสินค้า สถานศึกษา โรงเรียน มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติ ปิมน้ำมัน ร้านสะดวกซื้อ และ สวนสัตว์ดุสิตเขาดินวนา ฯลฯ

2. การรณรงค์ติดสติ๊กเกอร์เมาไม่ขับให้กับรถแท็กซี่ ณ ย่านการค้า ตลาด และ ห้างสรรพสินค้า ท่าอากาศยานกรุงเทพ สถานีขนส่งหมอชิต สถานีรถไฟหัวลำโพง สถานีรถไฟฟ้ามหานคร รถแท็กซี่ที่มารับตรวจสภาพกับกรมการขนส่งทางบก ตู้รถแท็กซี่ ฯลฯ

3. การบรรยายเรื่องเมาไม่ขับ โดย นายดำรง พุฒตาล ประธานมูลนิธิเมาไม่ขับ ที่สถานศึกษาต่างๆ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม รายการโทรทัศน์ต่างๆ โครงการสัมมนา “ครูไทยร่วมใส่ใจเมาไม่ขับ” (กันยายน 2547)

4. ก่อตั้งเครือข่ายพันธมิตรย่อย และมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวทางสื่อมวลชน เช่น

เครือข่าย “เหยื่อคนเมาแล้วขับ” (Victims against drunk driving - VADD) เริ่มก่อตั้งขึ้นในเดือนตุลาคม 2547 มูลนิธิเมาไม่ขับ ได้เห็นความสำคัญของกลุ่มบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อจากการเมาแล้วขับ ว่าเป็นผู้ที่ได้รับความสูญเสียร่างกาย จิตใจและทรัพย์สิน ทำให้เป็นจุดเปลี่ยนแปลงในชีวิต มูลนิธิจึงให้การสนับสนุน ให้เกิดการรวมตัวของบุคคลเหล่านี้ เป็นเครือข่ายเหยื่อเมาแล้วขับ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นบุคคลที่พิการและผู้สูญเสีย ได้ออกมารณรงค์ เพื่อหยุดคนเมาไม่ให้นำมาขับรถบนท้องถนน และนำประสบการณ์ บทเรียน มาถ่ายทอด เผยแพร่ให้สังคม

ระแวงระวังถึงภัยอันตรายจากอุบัติเหตุบนท้องถนน ให้การช่วยเหลือสนับสนุน บุคคลที่เป็นเหยื่อจากการเมาแล้วขับ ในการพัฒนาศักยภาพในทุกๆ ด้าน รวมถึงเป็นตัวแทนในการเรียกร้องสิทธิโอกาสและความเป็นธรรมที่อันพึงควรจะได้รับจากสังคม และเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างเครือข่ายเหยื่อเมาแล้วขับขึ้น ในแต่ละภูมิภาคทั่วประเทศดังกล่าว มูลนิธิเมาไม่ขับโดยเครือข่ายเหยื่อเมาแล้วขับ จึงได้มีการจัดสัมมนา เหยื่อเมาแล้วขับ ใครรับผิดชอบ ขึ้นเพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

โครงการ “ผู้นำเยาวชนคนรุ่นใหม่เมาไม่ขับ” (Student against drunk driving – SADD) เริ่มก่อตั้งขึ้นในเดือนมิถุนายน 2547 เพื่อลดการเสียชีวิต บาดเจ็บ และพิการของบรรดานิสิต นักศึกษา ซึ่งจากการสำรวจตัวอย่างของมูลนิธิเมาไม่ขับ พบว่าสถิติการเสียชีวิต บาดเจ็บและพิการจากอุบัติเหตุของนิสิต นักศึกษามีทุกสถาบัน พบสถิติที่น่าตกใจ บางสถาบันมีการเสียชีวิตทุกเดือน ซึ่งสาเหตุหลักมาจากการขับรถขณะมีเมามา ดังนั้นทางมูลนิธิเมาไม่ขับจึงได้จัดตั้งโครงการนี้ขึ้นมา เพื่อที่ว่าเมื่อนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการกลับไปยังสถาบันการศึกษาจะได้ไปเป็นแกนนำในการจัด ตั้งชมรมหรือเครือข่ายรณรงค์ เมาไม่ขับในสถาบันของตนต่อไป

5. ร่วมเป็นภาคีเครือข่ายองค์กรงดเหล้า เครือข่ายลดอุบัติเหตุ และ จัดกิจกรรมเพื่อต่อยอดโครงการจากเครือข่ายดังกล่าวโดยตลอด เช่น

โครงการรณรงค์ “เมาไม่ขับ กลับบ้านปลอดภัย” เริ่มก่อตั้งขึ้นในเดือนธันวาคม 2546 ร่วมมือกับกรมควบคุมความปลอดภัย ศาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย สำนักงานกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) องค์กรเพื่อการคุ้มครองเหยื่อกรรมการขนส่งทางบก โรงพยาบาลรามาริบัติ กระทรวงสาธารณสุขเดือนสถิติผู้ขับขี่ยานพาหนะในช่วงวันหยุดเทศกาลให้ขับรถด้วยความไม่ประมาท มีเป้าหมายเพื่อลดจำนวนอุบัติเหตุ และเตรียมจำแนกประเภทผู้ถูกคุมประพฤติ เข้ารับการบำบัดสุรา อบรมความรู้เรื่องกฎหมาย ท่างานบริการสังคม ดูแลเหยื่อที่ผู้ประสบอุบัติเหตุในโรงพยาบาลเพื่อให้รู้สำนึกและไม่ให้กระทำผิดซ้ำสอง โดยโครงการมีทั้งหมด 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ช่วงก่อนวันเทศกาลปีใหม่ ระหว่างวันที่ 22 – 31 ธันวาคม 2546

ระยะที่ 2 ช่วงก่อนวันเทศกาลสงกรานต์ ระหว่างวันที่ 1 – 30 เมษายน 2547

ระยะที่ 3 ช่วงก่อนวันเทศกาลเข้าพรรษา ระหว่างวันที่ 1 – 31 กรกฎาคม 2547

ทั้งนี้เพื่อเป็นมาตรการปรามผู้ขับขี่ยานพาหนะให้เกิดความรู้สึกยับยั้งชั่งใจ และระมัดระวังในการขับรถ ในขณะที่ผู้ละเมิดกฎหมายเกิดความสำนึกต่อผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนโดยไม่กล้า กระทำผิดซ้ำขึ้นอีก โดยจะจัดให้บุคคลดังกล่าวได้รับการแก้ไขฟื้นฟู และบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา เริ่มก่อตั้งขึ้นในเดือนตุลาคม 2546 เป็นโครงการที่เน้นการงดดื่มเหล้าไม่ว่าจะขบหรือไม่ขบก็ตามในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา โดยสถานการณ์ปัจจุบันพบว่า มีคนไทยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ราว 15.3 ล้านคน และคิดเป็นมูลค่าการบริโภค 125,000 ล้านบาทต่อปีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งในเชิงสุขภาพและสังคมในหลายด้าน ที่เห็นชัดเจนที่สุด ได้แก่ การที่ผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขบชียานพาหนะ ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจرائمกรกว่าร้อยละ 50 ของที่เกิดทั้งหมด และเกี่ยวข้องกับการก่อความรุนแรงต่อครอบครัว และบุคคลอื่น ๆ ในลักษณะของการก่ออาชญากรรม ช่วงเทศกาลเข้าพรรษานับเป็นช่วงเทศกาลที่ชาวพุทธจำนวนมากถือเป็นช่วงเวลาสำคัญในการปฏิบัติธรรม และจากการศึกษา วิจัย พบว่า ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษาเมื่อปี 2544 มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถึงร้อยละ 11.8 ตอบว่าตั้งใจงดดื่มสุราในช่วงเข้าพรรษา (ประมาณจำนวนผู้งดดื่ม 1.8 ล้านคน และมูลค่าการบริโภคลดลง 3,600 ล้านบาท) โครงการนี้ได้ดำเนินมาตั้งแต่ช่วงเข้าพรรษาปี 2546 และ ดำเนินการต่อเนื่องในปี 2547

6. การให้ข้อมูลพูดคุยในห้องสนทนาผ่านเว็บไซต์ <http://www.maomaikup.com> และภายหลังเปลี่ยนเป็น <http://www.ddd.or.th> และมีการนำระบบ “สายด่วนเมาไม่ขับ” มาใช้ โดยสามารถโทรทางเบอร์ 1717 ได้

7. การมอบสื่อและทำประชาสัมพันธ์กับบริษัทเอกชนต่างๆ เช่น บริษัท โตโยต้า มหานคร จำกัด บริษัท บีเอ็มดับเบิล (ประเทศไทย) จำกัด บีมน้ำมันบางจาก ร้านค้าสะดวกซื้อ เอเอ็ม พีเอ็ม เป็นต้น

แผนภาพที่ 10

ตารางสรุปกิจกรรมของมูลนิธิเมาไม่ขับโดยสังเขป (ก.ย. 2545 – ต.ค. 2547)

วันที่	กิจกรรม
<p>พ.ศ. 2545</p> <p>6 กันยายน</p>	<p>ชมรมเมาไม่ขับได้รับการอนุมัติจัดตั้งให้เป็นมูลนิธิเมาไม่ขับตามหนังสืออนุญาตที่ ต 376/2545</p>
<p>19 ธันวาคม</p>	<p>มูลนิธิเมาไม่ขับร่วมมือกับวัดสวนแก้วโดยพระพิศาลธรรมวาที (พระพยอม กัลยาโณ) ทำบุญอุทิศส่วนกุศลร่วมกับญาติ “เหยื่อเมาแล้วขับ” ที่วัดสวนแก้ว</p>
<p>พ.ศ. 2546</p> <p>29 กรกฎาคม</p>	<p>คณะรัฐมนตรีมีมติห้ามโฆษณาเครื่องดื่มทุกชนิดที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ไม่ว่าจะเป็นสุรา ไวน์ เบียร์ สาโท หรือเครื่องดื่มอื่นใด ซึ่งมีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ 0.5 ของน้ำหนัก ทางวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ ตั้งแต่เวลา 05.00-22.00 น. โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2546</p>
<p>1 ตุลาคม</p>	<p>เริ่มใช้กฎหมายห้ามโฆษณาเหล้าเบียร์ตั้งแต่ 22.00 – 5.00 น. มูลนิธิเมาไม่ขับย้ายที่ทำการมายังซอยสุขุมวิท 19</p>
<p>1 พฤศจิกายน</p>	<p>กองบังคับการตำรวจจราจร ซึ่งได้รับมอบหมายจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ทำการยกธงแก้ไข พรบ.จราจรทางบก เพิ่มโทษผู้ฝ่าฝืนขับรถขณะเมาสุรา</p>

วันที่	กิจกรรม
2 พฤศจิกายน	มูลนิธิเชิญชาวพุทธร่วมโครงการ "ทอดกฐิน ไม่กินเหล้า"
21 พฤศจิกายน	มูลนิธิเมาไม่ขับ ร่วมกับกรมควบคุมความประพฤติ กองบังคับการตำรวจจราจร จัดโครงการ "เมาไม่ขับ กลับบ้านปลอดภัย"
29 - 30 ธันวาคม	มูลนิธิเมาไม่ขับ ร่วมกับกระทรวงคมนาคม จัดกิจกรรมรณรงค์ "ปีใหม่ปลอดภัย รวมพลังไทยเมาไม่ขับ" สถานีขนส่งหมอชิตใหม่ ในวันที่ 29 ธันวาคม โดยมีนายนิกร จำนง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นประธานเปิดงาน และในวันที่ 30 ธันวาคม 2546 ที่สถานีรถไฟหัวลำโพง โดยมีนายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นประธานเปิดงาน
<u>พ.ศ. 2547</u>	
1 มกราคม	มูลนิธิเมาไม่ขับ ได้เปิดโครงการใหม่ "เมาไม่ขับรับเงินแสน" ขึ้น เพื่อเชิญชวนคนไทยทั่วประเทศได้มาร่วมกันทำสังคมไทยให้ปลอดภัยจากพฤติกรรมเมาแล้วขับโดยเสนอแนวคิดมาตรการหรือบทลงโทษใหม่ๆ ที่ยังไม่ได้มีการดำเนินการมาก่อน และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
10 มกราคม	มูลนิธิเมาไม่ขับจัดกิจกรรม "เมาไม่ขับสัญจร" ขึ้น ณ สวนสัตว์ดุสิต เขาดินวนา ในงานวันเด็กแห่งชาติ โดยมี คุณประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ รมต.ว่าการกระทรวงทรัพยากรฯ ร่วมเล่นเกมโยนลูกปิงปองที่มูลนิธิเมาไม่ขับ
12 มกราคม	การประชุมจัดทำยุทธศาสตร์การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติที่โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ กรุงเทพฯ

วันที่	กิจกรรม
28 มกราคม – 1 กุมภาพันธ์	มูลนิธิเมาไม่ขับจัดกิจกรรม “Love Expo 2004” ขึ้นที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โดยมีนายกร ทัพพะรังสี รองนายกรัฐมนตรีฯ เป็นประธานเปิดงาน
2 กุมภาพันธ์	มูลนิธิเมาไม่ขับจัดกิจกรรม “เมาไม่ขับสัญจร” ขึ้นที่สถาบันนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รังสิต
23 กุมภาพันธ์	นายเจิงฤทธิ์ หรือ วิลลี่ แมคอินทอช ดาราชื่อดัง ทำความผิดฐานเมาแล้วขับรถชน จึงนำเพ็ญประโยชน์โดยเดินแจกสติ๊กเกอร์เมาไม่ขับ และ เป็นพิธีเซ็นเตอร์ให้โครงการเมาไม่ขับ
5 มีนาคม	วิลลี่ แมคอินทอช นำทีมเพื่อนดารารออกโรงร่วมรณรงค์ “เมาไม่ขับกลับบ้านปลอดภัย” เพื่อลดอุบัติเหตุช่วงเทศกาลสงกรานต์
25 – 27 มิถุนายน	มูลนิธิเมาไม่ขับ ร่วมกับศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม เครือข่ายเหยื่อเมาแล้วขับ องค์การภาคีเครือข่ายลดอุบัติเหตุ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน จัดโครงการอบรม “ผู้นำเยาวชนคนรุ่นใหม่เมาไม่ขับ” Student Against Drunk Driving (SADD) โดยได้เชิญตัวแทนนักศึกษาจากสถาบันระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ 150 สถาบัน เข้าร่วม ณ โรงแรมริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ
14 – 15 สิงหาคม	ผู้บริหารของมูลนิธิเมาไม่ขับ, เหยื่อเมาแล้วขับ, กลุ่มนักศึกษา (SADD), หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนได้ร่วมชบวนคาราวาน “ท่องเที่ยวปลอดภัยปลอดภัย ไร้แอลกอฮอล์ ไม่ก่อกมลพิษ” โดยพิธีปล่อยขบวนคาราวานมีขึ้น ณ ศูนย์การค้าซีคอนสแควร์

วันที่	กิจกรรม
	และสิ้นสุดที่แหลมบาริฮาย เมืองพัทยา เพื่อมาร่วมงานเดียวกันที่เมืองพัทยา โดยมีคุณวิทยา คุณปลื้ม ที่ปรึกษา รมต. ว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นประธานเปิดงาน ในช่วงกลางวัน ขบวนคาราวานเคลื่อนไปยังถนนรอบเมือง พัทยาเพื่อแจกสติ๊กเกอร์ แผ่นพับ วรรณคดีโครงการให้กับ ประชาชน และนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวที่เมืองพัทยา
27 – 29 กันยายน	จัดโครงการสัมมนา “ครูไทยร่วมใส่ใจเมาไม่ขับ” ขึ้น ที่โรงแรม ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ
15 – 17 ตุลาคม	สัมมนา เชิงปฏิบัติการ “เหยื่อเมาแล้วขับ ใครรับผิดชอบ”

ที่มา: มูลนิธิเมาไม่ขับ, 2547 (กิจกรรมมูลนิธิเมาไม่ขับ, ออนไลน์, 2547)

สื่อเฉพาะกิจที่ทางมูลนิธิผลิต และนำไปแจกตามโครงการต่างๆ ข้างต้น รวมทั้ง แจกจ่ายตามหน่วยงานที่ขอมา เช่น สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล มีดังต่อไปนี้

1. สติ๊กเกอร์เมาไม่ขับ

- 1) คำว่า “เมาไม่ขับ” สีเหลืองอยู่บนพื้นรูปใบไม้สีน้ำเงิน
- 2) รูปโลโก้มูลนิธิเมาไม่ขับ (รูปขวดเหล้าสีดำอยู่ในรถและมีสายฟ้าคาดสีแดงบนพื้นขาว) หรือพื้นสีเงินมันวาว
- 3) คำว่า “เมาไม่ขับ” สีดำบนพื้นขาว พร้อมโลโก้มูลนิธิฯ สนับสนุนโดยมูลนิธิ โอสถสภา

- 4) คำว่า “เมาไม่ขับ” สีดำ อยู่บนพื้นสีเหลือง พร้อมโลโก้มูลนิธิฯ สนับสนุนโดย เว็บไซต์ www.ecosway.com (เว็บไซต์ที่มีผู้นิยมมอเตอร์ไซค์ชิอปเปอร์เป็นกลุ่มเป้าหมาย)

- 5) เหยื่อเมาแล้วขับ ชุด ด้วยรัก ห่วงใย ไม่อยากให้ใครเป็น “เหยื่อ”
- 6) เหยื่อเมาแล้วขับ ชุด “เครือข่าย เหยื่อ เมาแล้วขับ”

2. วารสาร

- 1) จดหมายข่าว “เมาไม่ขับ” เริ่มปี 2547 รายไตรมาส
- 2) วารสารมูลนิธิเมาไม่ขับปกแข็ง 1 ฉบับ

3) วารสารชมรมเมาไม่ขับปกแข็ง 1 ฉบับ

3. โบรชัวร์ แผ่นพับ

- 1) ชุด “เมาไม่ขับ เพื่อลดอุบัติเหตุยานยนต์”
- 2) ชุด “โครงการรวมพลังเยาวชนคนรุ่นใหม่เมาไม่ขับ (SADD)”
- 3) ชุด “เครือข่ายเหยื่อเมาแล้วขับ”

4. โปสเตอร์

- 1) ชุด “หลวงพ่อกุณ: เมาไม่ขับเด้อ”
- 2) ชุด “ที่จอดเฉพาะคนเมาแล้วขับ”
- 3) ชุด “เมาไม่ขับ: คำเตือนการดื่มสุราแล้วขับที่รถจะเป็นอันตรายและ

ผิดกฎหมาย” สนับสนุนโดยกองบังคับการตำรวจจราจรและสุราแม่โขง (โปสเตอร์นี้ ทางสุราแม่โขง ได้นำไปเป็นสื่อโฆษณาทางสิ่งพิมพ์ (Press Advertisement) ของตนด้วย)

4) ชุด “ข้อแนะนำในการหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุที่มีสาเหตุจากสุรา” ประกอบด้วย โปสเตอร์ 9 แผ่นใน 1 ชุด

5) ชุด “การป้องกันอุบัติเหตุจากรถ” สนับสนุนโดยสำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

6) ชุด “รักแม่ เมาไม่ขับ” สนับสนุนโดยสถาบันการแพทย์ด้านอุบัติเหตุและ สาธารณภัย กระทรวงสาธารณสุข

5. ซีดีรณรงค์

- 1) เพลง “เมาไม่ขับ” (1 ชุด มี 1 แผ่น)
- 2) การนำเสนอเรื่องอุบัติเหตุ (พาวเวอร์พอยต์), ภาพยนตร์ทดสอบการเมาแล้ว ขับรถความยาว 11 นาที และ รายการสื่อบุคคลไอทีวี ตอน “เมาไม่ขับ” ความยาว 26 นาที (1 ชุด มี 2 แผ่น)

อย่างไรก็ดี ในด้านงบประมาณด้านการรณรงค์ผ่านสื่อมวลชนของมูลนิธินั้น ทางมูลนิธิไม่เคยตั้งงบไว้ ทั้งนี้เพราะทางสื่อมวลชนมักให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนลงให้โดยไม่คิดมูลค่า จึงไม่มีแบบแผนสื่อที่แน่นอน โดยจากการรวบรวมข้อมูลจากสื่อมวลชนที่ให้อนุเคราะห์ เผยแพร่ข่าวสาร ในระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 – พ.ศ. 2545 มีดังต่อไปนี้

สื่อโทรทัศน์: สถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ไอทีวี เสนอข่าว ประชาสัมพันธ์ให้มากกว่าสถานีละ 10 ครั้ง เช่น

- รายการสะกิดข่าวทางช่องเจ็ด 4 ครั้ง
- ออกสัมภาษณ์ในรายการต่างๆ 15 ครั้ง

- ชาวต่างชาติ ไปอีกมากมาย

1. สื่อวิทยุ: ออกข่าวประชาสัมพันธ์ รวมทุกคลื่นที่ลงให้ประมาณ 40 ครั้ง โดยรายการที่ออกอากาศให้มากที่สุด คือรายการในลักษณะวิทยุเพื่อชุมชน ได้แก่

- จส. 100 (FM 100.0 MHz)
- สวพ. 91 (FM 91.0 MHz)
- ร่วมด้วยช่วยกัน (FM 96.5 MHz)

2. สื่อสิ่งพิมพ์: หนังสือพิมพ์และวารสารต่างๆ ลงเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้เป็นจำนวนมาก

ในปัจจุบัน เรื่องอุบัติเหตุบนท้องถนนและสภาพที่ดีของคนไทย เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งภาครัฐและเอกชนจึงร่วมกันประชาสัมพันธ์โครงการ “เมาไม่ขับ” ผ่านสื่อต่างๆ มากขึ้น เช่น

1. การประชาสัมพันธ์ร่วมกับภาคีพันธมิตร ได้แก่ เครือข่ายองค์กรงดเหล้า เช่น โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา และเครือข่ายลดอุบัติเหตุ โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นต้น โดยประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ทุกแขนง ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ วารสาร หนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ เป็นต้น

2. การโฆษณาสินค้าของภาคเอกชนโดยใช้คำว่า “เมาไม่ขับ” เข้าไปร่วมด้วย เช่น ยาแก้เมาหยี้อเวคัก (โดย บริษัท ทีซีกรุ๊ป จำกัด มหาชน) เครื่องดื่มวิสกี้ยี่ห้อจอห์นนี่ วอล์คเกอร์ (โดย บริษัท ภิรมอนเด่ (บางกอก) จำกัด) บริษัท นารายณ์สากลประกันภัย บริษัท สยามวอลล์ ลีสซิ่ง จำกัด โฮสเทล สราแม่โขง ยาแก้ไอไบโรวอล ฯลฯ โดยพบตามสื่อต่างๆ ได้แก่

- ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ (Billboard)
- ป้ายกล่องไฟหลังที่นั่งรถตามป้ายรถโดยสารประจำทาง
- สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ
- สื่อมวลชนทั่วไป เช่น หนังสือพิมพ์

3. หน่วยงานราชการใช้คำว่า “เมาไม่ขับ” ร่วมในสื่อ เช่น ศาลแขวงพระนครเหนือ จัดพิมพ์สติ๊กเกอร์เมาไม่ขับ และคู่มือเมาไม่ขับขึ้นมาแจกจ่ายให้กับบุคคลทั่วไป สำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำคำว่า “เมาไม่ขับ” ไปใส่ในป้ายไฟสลัข้อความจำนวน 80 ป้าย บนถนนสายหลัก และแยกที่มียานพาหนะวิ่งผ่านเป็นจำนวนมาก ในเขตกรุงเทพมหานคร เช่น ถนนวิภาวดีรังสิต จำนวน 2 ป้าย ถนนพหลโยธิน จำนวน 4 ป้าย ถนนพญาไท จำนวน 6 ป้าย ถนนวิทยุ จำนวน 2 ป้าย ถนนเพชรบุรี จำนวน 7 ป้าย ถนนสุขุมวิท จำนวน 5 ป้าย เป็นต้น (รายละเอียดในภาคผนวก)

จะเห็นได้ว่าทางมูลนิธิเมาไม่ขับและองค์กรที่เกี่ยวข้องอื่นๆ จะทำการรณรงค์อย่างต่อเนื่องจนคำว่า "เมาไม่ขับ" เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการรณรงค์ผ่านทางสื่อต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทั้งนี้เนื่องจากในยุคสมัยปัจจุบันสื่อมวลชนกลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หรือเรียกได้ว่าเป็นสังคมข่าวสาร (Information Society) ใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนทางเลือก (Alternative Media) เพื่อตอบสนองความจำเป็นที่เราไม่เคยคิดว่ามี เช่น เว็บไซต์ (พยุริ รุโจปการ, 2543, น. 1) ยิ่งสำหรับการพัฒนาแล้ว สื่อเฉพาะกิจและสื่อมวลชนจะมีบทบาทมาก การรณรงค์เมาไม่ขับถือเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาให้คนไทยขับรถอย่างปลอดภัยอันถือเป็นวาระใหญ่ของสังคมไทย การขับรถปลอดภัยไม่เพียงแต่จะส่งผลดีต่อตัวผู้ขับและผู้โดยสารเท่านั้น หากแต่ทำให้ผู้อื่นไม่เดือดร้อน ไม่มีคู่กรณีเสียหายหรือเหยื่อจากการขับรถโดยประมาทเกิดขึ้น

แม้ว่าโครงการเมาไม่ขับจะมีได้เจาะกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพขับรถบรรทุกขนส่งโดยตรงแต่จะเป็นภาพกว้างของผู้ขับรถทุกประเภท และยังไม่มีการวิจัยขึ้นใดกล่าวถึงกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว ซึ่งในปัจจุบันยังคงมีรายงานข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ เช่น

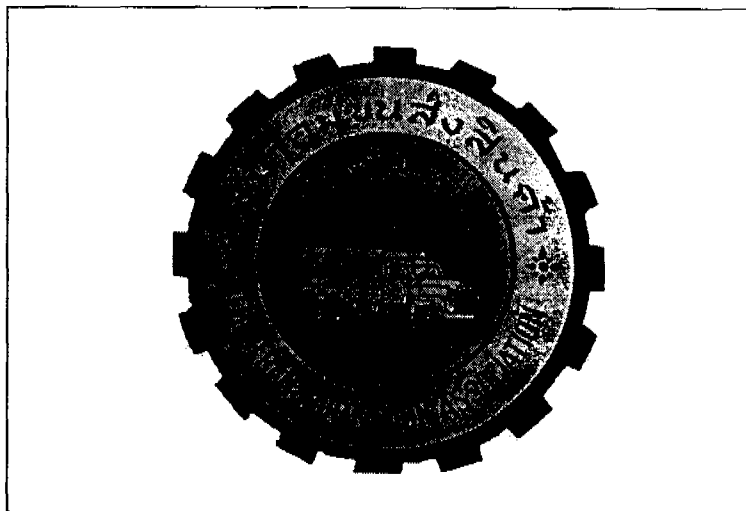
31 กรกฎาคม 2547 นายเจิงสวรรค์ พรหมสุข ขับรถบรรทุก 6 ล้อ ทะเบียน 80-9416 สระบุรี ด้วยอาการเมินเมา แหกโค้งชนรถปิกอัพ หมายเลขทะเบียน กท-3508 กทม. เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 6 ศพ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภอ.มวกเหล็ก สอบสวน นายเจิงสวรรค์สารภาพว่า เกิดเหตุได้ไปนั่งดื่มเหล้ากับเพื่อนๆ จนได้ที่ จึงขับรถออกไปก่อเหตุดังกล่าว (6 ล้อ 6 ศพ, ออนไลน์, 2547)

ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ประกอบการอาชีพขับรถบรรทุกขนส่งนั้น มีองค์กรที่เป็นศูนย์กลางของผู้ประกอบการอาชีพนี้ คือ สมาคมขนส่งสินค้า ซึ่งมีลักษณะดังจะกล่าวต่อไป

2. สมาคมขนส่งสินค้า

สมาคมขนส่งสินค้าเป็นสมาคมสำหรับผู้ประกอบการกิจการรถบรรทุกขนส่งสินค้าที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจประเภทที่เกี่ยวกับการขนส่งสินค้าด้วยรถบรรทุกทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยโลโก้ของสมาคมจะเป็นภาพรถบรรทุกขนส่งสินค้า

แผนภาพที่ 11
โลโก้สมาคมขนส่งสินค้า

สมาชิกสมาคมขนส่งสินค้า จะแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

- สมาชิกสามัญ ได้แก่ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ประกอบการขนส่งสินค้า ซึ่งได้จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย
- สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ บุคคลธรรมดาที่ประกอบวิสาหกิจในทางการค้า อุตสาหกรรม หรือ การเงินอันเกี่ยวเนื่องกับการขนส่งสินค้า
- สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ บุคคลธรรมดาที่ทรงคุณวุฒิหรือบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีอุปการคุณแก่สมาคมซึ่งคณะกรรมการของสมาคมมีมติให้เชิญเข้าเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์และบุคคลนั้นตอบรับเชิญ

ข้อกำหนดของสมาคมฯ มีดังต่อไปนี้

1. อำนาจของสมาคมขนส่งสินค้าเป็นสมาคมใหญ่ที่มีสมาชิกเป็นนิติบุคคลกว่า 200 บริษัท ซึ่งมีพนักงานขับรถบรรทุกกว่า 38,000 คน
2. สมาชิกสมาคมมักดำเนินการในรูปแบบเดียวกัน เมื่อมีกฎใดๆ ขึ้นมาสมาชิกต้องยอมรับและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการโน้มน้าวความคิดเห็นให้เป็นในลักษณะเดียวกัน เช่น หนังสือที่ มท 0601/10225 จากศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน โดยนายจาตุรงค์ ฉายแสง ถึงนายกสมาคมขนส่งสินค้า เรื่อง การรณรงค์เพิ่มความปลอดภัยทางถนน ในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2547 ความว่า "ในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2547 ระหว่างวันที่ 29 ธันวาคม 2546 ถึงวันที่ 4 มกราคม 2547 ขอความร่วมมือสมาคมขนส่งสินค้าให้แจ้งสมาชิกของสมาคมพิจารณา

หยุดเดินรถบรรทุกสินค้าในช่วงเวลาดังกล่าว ตามความเหมาะสม...” (ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน, 2546) ซึ่งทางนายกสมาคม ได้ทำหนังสือเวียนถึงสมาชิกให้ปฏิบัติตามความในหนังสือดังกล่าวเป็นต้น

3. สมาคมฯมีอำนาจต่อรองกับองค์กรภาครัฐและเอกชนได้

ดังนั้น การวิจัยในหัวข้อการเปิดรับข่าวสารของผู้ประกอบอาชีพขับรถบรรทุกขนส่งต่อการรณรงค์ต่อต้านการขับรถขณะมึนเมา เป็นการศึกษาวิจัยที่ผู้วิจัยจะทำการสำรวจว่ากลุ่มผู้ประกอบอาชีพขับรถบรรทุกขนส่ง มีการเปิดรับข่าวสารการรณรงค์ต่อต้านการขับรถขณะมึนเมาผ่านสื่อต่างๆ แล้ว มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องกฎหมายและโทษภัยของการขับรถขณะมึนเมา ความคิดเห็นต่อการขับรถขณะมึนเมา รวมทั้งพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการขับรถขณะมึนเมาหรือไม่ ทั้งนี้ที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ประกอบอาชีพขับรถบรรทุกขนส่ง เนื่องจากผู้ขับรถบรรทุกขนส่งส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครอบครัว ต้องมีความรับผิดชอบในสินค้าที่บรรทุกหรือพ่วงมา ระยะเวลาในการขับรถเป็นการขับรถทางไกลและยังต้องขับรถแข่งกับเวลาเพื่อรักษาความสดใหม่ของสินค้าบางประเภท จึงทำให้ผู้ประกอบอาชีพนี้มีการขับรถทั้งกลางวันและกลางคืน นอกจากนี้อุบัติเหตุจากรถบรรทุกจะร้ายแรงมากกว่ารถประเภทอื่นๆ เนื่องจากรถบรรทุกมีขนาดใหญ่ ทำให้ความเสียหายรุนแรงกว่ายานยนต์ชนิดอื่นที่มีขนาดเล็กกว่า ซึ่งหากผู้ขับรถด้วยความประมาทแล้ว จะส่งผลถึงตนเอง ครอบครัว สินค้าที่บรรทุก และ คู่กรณีผู้เป็นเหยื่อได้